

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Necrolog.

Megcsendült a lélekharang, mely szomorúan hirdeti, hogy ismét halottja van a könnyelműségnek. Az albarátok krokodil könyei kísérik önásott sirjába az erkölcsileg meghaltat. A titkon sóhajtozók szemfedőül használják a „Szabolcs”-ot, mely lap oly hiven megrajzolta halottuk viselkedésének változatos történetét.

Azonban egy jövedelmező állástól nem történhet amugy könnyedén a megváltás. A hivatalos szoba levegőjéhez, az önérdek szálaihoz görcsösen ragaszkodik az, akinek fülébe zugta a közvélemény, hogy hibákat követtél el, melyekért számolnod kell a nyilvánosság ítélőszéke előtt. Az igazságosan elítelt mentőeszközökre gondol, fuldoklása közben még a csekélyke szalmaszál után is kapkod s rettenetes tusája alatt hörgi: *megindítom a megtorló eljárást!*

A meghaltról, vagy jót, vagy semmit, ezt hirdeti a kegyeletnek szava; de az erkölcsi halott kivételt képez. Ezzel foglalkozni kötelesség, hogy intő példaként állítsuk mindazok elé, akikben nincs elég erkölcsi erő ahhoz, hogy hiven sáfárkodjanak a reájuk bízott teendők ellátása körül. Foglalkozni kell az olyan botrányokkal, melyek a közügy, a közpénztár

rovására történtek, mert csak akkor ismerhetjük meg a lelkiismeretlenségnek amaz eszközeit, melyek az önvésztebe vakon rohanó embert teljes valójában állítják az érdeklődés szeme elé.

Ezt annál inkább meg kell tennie a közügyekkel foglalkozó nyilvánosságnak, mert a kilátásba helyezett megtorló eljárás üres ijesztgetésnek bizonyult és így nincs alkalom állításainak bizonyítására. A nem tiszta lelkiismeret fél az önvádtól, de a nyilvánosság, a közvélemény nem ijedős még akkor sem, ha megtorló eljárást helyezik is kilátásba. Nem lehet ijedős, aki meggyőződése szerint, biztos alapon ír. Aki a nyilvánosság szolgálatába szegődik, teszi azt, amit tennie kötelessége, mert ha ellenőrző nyilvánosság nem volna, sok ember Csáki szalmájának tekintené a közvagyon, a közérdeket.

Ez ami meggyőződésünk. Ez a meggyőződésük mindazoknak, akik osztják, helyeslik azon eljárásunkat, hogy még az erkölcsi halottak nekrologját is az igazságnak megfelelően írjuk le. Ha ezt nem tennénk, ehántorodnánk kitűzött programunktól és nem szolgálnánk lelkiismeretesen a közügyek ellenőrzését.

A hallgatás, betegegyezés. Mi már két cikkben foglalkoztunk a Siklósi ügygel és

választ nem kaptunk. Tehát agyon akarja hallgatni a keserű igazságokat magukba foglaló sorokban érintetteket?! Mennél tovább hallgat a mérnök ur, annál inkább felzudul a közvélemény szava. Ez veszedelmes nemtörődomség. Ezt nem lehet fel sem vevésnek jelezni. Ezt az ügyet meg kell próbálni tisztázni, vagy bucsut venni azon várostól, mely belefáradt már az ügy szóbeli tárgyalásába és türelmetlenül várja a fejleményeket.

Mi a leghatározottabban és kötelességszerűen kijelentjük, hogy a közszájon forgó, folytonos beszéd tárgyát képező botrányos ügyet mindaddig felszinen tartjuk, míg annak sorsa el nem dől. Igen, felszinen tartjuk és kutatjuk, ki vagy kik annak okai, hogy a botránynak előidézője ma is részt vesz a város ügyeinek intézésében?! Ez már mégis sok. Hiszen a város nem türelmes bárány, melyet tettség szerinti ideig lehet nyírni!?

Ha a tenger kiveti a hullát, ha a társadalom nem tűri a megbélyegzett embert: akkor feltesszük, *hogy a tisztviselői kar is ismeri kötelességét olyan emberrel szemben, aki a kenyéradó városnak hűtlen tisztviselője volt.* Eme feltevés során arra következtethetünk, hogy már legközelebb ki lesz írva a mérnöki állásra a pályázat. Erre annál nagyobb a szükség, mert a

T Á R C A.

A hattyúlovag.

— Bajor levelek. —

I.

Nymphenburg, 1907. július.

Bánatos ország ez, ahova jöttem. A bajor történelem egy szomorú epizódja ragadta ide lélkem, hol évszázadok óta Európa legrégibb fejedelmi családja — melyből felejthetetlen emlékü Erzsébet királynénk is származik — a Wittelsbachok ülnek a trónon.

A nymphenburgi kastély előtt állok, mely alatt hajdanában egy csöndes mezőváros: Kemnaten terült el. A kastélyt a XVII. században Ferdinand Mária választó fejedelem építtette nejének, savoyai Adélnak, s azóta a várost — a regényes hajlamu fejedelemszony óhajára és a művészetekben akkor-tájt divatban volt nymphákról — Nymphenburgnak hívják. Ma a csöndes Wittelsbachok kedvenc nyaralóhelye ez az ódon kastély, melynek némaságát csak egy-két órára zavolja meg néhány idegen látogatása.

De im! — nyílik a kapu s egy udvari

alkalmazott közli velünk, hogy a kastély megtekinthető . . .

Nyomasztó érzéssel léptem át a kastély küszöbét. Vezetőnk monoton bajoros németiséggel magyarázta el a termek és képek történelmi nevezetességeit, de semmi nem hatott úgy reám, mint midőn az egyik ajtót feltárva kegyeletlen szeretettel jelentette, hogy: „Itt született II. Lajos bajor király, 1845. augusztus 25-én.

Erre mindnyájan elhallgattunk. Miután jól szemügyre vettünk minden zegert-zugot, tekintetem a nyitott ablakon keresztül a park vadregényes sűrűjére esett, mely buján fonta körül a kastélyt. Amott fantasztikus szökőkutak ezüstös sugarai enyelegtek a már-már búcsúzó napsugárral, lejjebb egy lágy csobogású csermely folyta körül a virágágyakat, a tó közepén néhány fehér hattyú evezett tova, s e kép láttára önkéntelenül eszembe jutott az a rajongás, melylyel II. Lajos Wagner csodaszép operája, a Lohengrin iránt veltetett s amelyet számtalanszor hallgatott végig az udvari színház egy páholyának szögletében úgy, hogy kivüle s a szereplőkön kívül senki sem jelenhetett meg az előadáson. S mialatt azon tünődtem, hogy vajjon a király lelkét a hattyúlovag naiv és érzélgős meséje e, vagy Wagner isteni, aetherikus zenéje ejtette-e

meg, vezetők egy látogatónk ama kérdésére, hogy miért hívták „öt” hattyúlovagnak, azt felelte hogy: amidőn ráborult szegény Lajos elméjére az örök éjszaka, gyakran látták Lohengrinnek öltözve holdvilágos éjeken csolnakázní . . .

A kastély megtekintése után éppen távozni akartunk, midőn a szomszéd teremből vidám kacagás hallatszott. A következő percben egy szőkefürtű, mosolygó arcú, bájos hölgy jelent meg egy pillanatra az ajtóban.

— Ki volt ez a szép nő? — kérdeztük mindannyian.

— N. hercegnő — felelte vezetők szer-tartásosan. (A látogatás t. i. az udvar itt tartózkodása idején is meg van engedve, ilyenkor a fejedelmi család csak 3—4 termet foglal le magának.)

Azután lementünk a csodaszép parkba, megnéztük a sűrűben elrejtett Magdolna-kápolnát és a tóparti fürdőpalotát, melynek öltöző szobáját Károly Albert egykori meghittjei közül 9 gyönyörű francia nőnek arcképe teszi érdekessé. A másik oldalon egy régi kis templom oszlopai tükröződnek vissza a tó smaragd vizében, mely telve hattyúkkal és kék-fehér színű csolnakokkal. Amott remek vizesések, rococo stílusú bájos pavillonok (Amalienburg és Pagodenburg) láthatók, me-

Üzletem teljesen átalakítottam és megnagyobbítva dusan felszereltem a legdivatosabb újdonságokkal. Kérve a n. é. közönséget azok megtekintésére. Telefonszám 114. Telefonszám 114.

Teljes tisztelettel:

EISLER KÁROLY

czipő és divatáru kereskedő NYIREGYHÁZÁN.

függőben levő kérdések megoldása, a mérnök által összekuszált dolgok rendezése, egyes polgárok érdeke nagyon is megköveteli, hogy mielőbb értelmes, *bi-rói szakértőnek is alkalmas*, megbízható, lehetőségig a város közönsége által ismert ember töltse be a mérnöki, nagyjelentőségű állást.

A nekrológ rendszerint azzal végződik, hogy a halott nyugodjék békében; ami nekrológunk végén mi is jót, jó utat kívánunk a távozonak.

Aratás.

Magyar embernek nagy napja az aratás. Nemzeti szent ünnepe. Mint némely más népnek a heringfogás. Egyszer esik egy esztendőben s ha akkortájt bus a magyar arca, fel nem derül az már az egész esztendőben. Egészen a jövő aratásig. Hogy talán megint elboruljon.

Mert könnyű a heringnek. Nem fog rajta a szárazság a tenger fenekén. A sok eső meg csak növeli az ő éltető honát, a tengert. S ha jön a legázoló vihar, a félelmetes jégeső, hát lebukik mélyen a víz alá s ott vigan dudál, baja nem esik. Azt sem hallottam, hogy a fagy ártott volna neki. Eluszik melegebb vizekbe s a dolog rendben van.

Ellenben a szegény buza, meg a többi gabonaféle, nem menekülhet semmi veszedelm elől. Nincs sem lába, sem uszójárnya, de még csak kigyómódra sem tud elmozdulni a helyéről. S ha azután kiapasztja a szárazság, kirottasztja az eső, rájön a fagy még csirájában, főbe kólintja a jég, az nemcsak neki, hanem a gazdájának is fáj. Talán még jobban, mint magának a buzának.

Pedig a buza nem akar senkit keseríteni. Igen tisztességes, derék jószág. Nem olyan kódorgó természetű, mint hering-kollégája, amelyet ott fent aratnak. Sőt mélyen belegyökerezik abba a jó magyar földbe s ne adj Isten, hogy egyik napnyom kilehetne huzni az erősebbjét. Nem is huzogatja senki. Inkább levágják ősi idők óta.

Learatják. Nem gyilkosság ez. Csak halottszállítás. Mert akkorára már megsárgult, kiszáradt, kalászában megért a szem. A hűséges buza betöltötte rendeltetését s meghalt. Holta után dusan fizetve annak, aki

megvetette az ágyát, azután belefektette, óvta, ápolgatta, imádkozott, retteget érte mindhaláláig. A buza hálás, a buza bőkezűen akar fizetni nevelőjének, ápolójának.

S ha nem így van, nem rajta mulik. Ő kicsirázott legjobb tudása szerint. Tehet-e róla, hogy meglepte a fagy? Iparkodott nagyra, erőre nőni, virágozni, fejet hányni. Tehet-e róla, hogy szárazság, nedvesség, forróság, hideg, egér, bogár, szél, jégeső, konkoly, minden a vesztére tört?

Aratnak most széles e hazában. Peng a kasza. Aratók, marokszedő lányok nótája hangzik a szántókon. Kötik a kévét, rakják a keresztet. Itt-ott vidáman, másutt szomoruban. Aszerint, hogyan fizet a buza.

Kalászkoszorúval diszítik az oltárt.

Az Ur adta, az ő áldása. Áldassék érte az ő szent neve!

Asmadai.

Milyen a helyes irány a nevelésben?

A Szabolcs legutóbbi számában megjelent Pénteki levél írója a társadalmi bűnök keletkezésének egyik főokát a ferde nevelésben látja. Nagyon sokat irtak már erről a fontos témáról, de még mindig van elég vitatkozni való, mert ahányan irtak róla, mindegyiknek más volt a véleménye. Az én nézetem szerint mi sem fontosabb pedig az emberiség és társadalmi jólét elérése érdekében, mint a helyes nevelés, de ki tudná azt megállapítani, melyik a célhoz vezető irány. Sokat gondolkoztam e fontos tárgy felett és annyira kedvenc témámmá lett, hogy meg nem állhatom szerény véleményem elhallgatását.

Lássuk előbb a fiugyermek nevelését, mivel ők a „teremtés urai.” A nevelést már ugyszólván a pólyában kell kezdeni. A gyermek ravasz, visszaél a szülők gyengeségével. Szerintem az az igazi szeretet, amelynél a szülők első sorban a gyermek jövőjére gondolnak. Ezzel szemben azt tapasztaljuk, hogy nagyon jól esik nekik a dédelgetésnek tulajdonba menő nyilvánítása és leg több esetben azt sem látják, ha a gyermek hibákat követ el. Gyakran hallottam mondani: „legalább addig legyen jó dolga, amíg nálam van.” Ez mind nagyon szép, de annál keservesebb, kivált a fiugyermeknél. Különösen akkor érzik azt, amikor idegenek közzé kerülnek,

mert azt hiszik, hogy mindenki tartozik őket úgy kényeztetni, mint ahogy otthon tették.

Jönnek az iskolai évek, ha a szülők előtt nem volt tisztelet, hogy tisztelje az a gyermek a tanárait? A tanulás sem megyen és ha rossz a bizonyítvány, a tanárt okozzák. Sok szülő nem is foglalkozik gyermekeivel; azt tartja: arra való a tanító.

Már az be van bizonyítva, hogy ahol az anya művelt és a családjának él, abból a családból derék honpolgárok kerülnek ki. A hazaszeretetet is az anya képes legjobban beléjük oltani, mert hiszen a férfinak sem ideje, sem türelme nincs gyermeket nevelni. Azután jön az ifju-kor, a világba megy a fiatal ember. Következik a katonaság. Otthon nem volt fegyelem s egyszerre szemben áll egy meg nem szokott szigorral. Az is oka a sok öngyilkosságnak, hogy mindenről gondoskodnak a szülők: kiműveltetik a szellemet, de hogy megtanítsák gyermekeiket valódi vallásosságra és a változhatatlanban való megnyugvásra, arra kevesen gondolnak.

A tulszigor a nevelésnél semmiesetre sem jó, szép szerével kell a gyermekre hatni. Különösen a jó példa hagy maradandó nyomokat a fogékony szívben, mert az a gyermek, aki durva kitöréseket lát otthon, példálódzhatnak és prédikálhatnak annak, nem használ az semmit. Ezekből tanuljanak a szülők magokon uralkodni, mert csak így boldogulhatnak gyermekeikkel. Az a legnagyobb uralkodó, aki magának is tud parancsolni.

Rousseau azt mondja: „A fiukat a falura kell vinni, de azért ott legyen a nevelő, aki oktassa és tanítsa őket.” Ez ugyan elvben szép, de a kivitelben annál nehezebb, mert az anyák nem szívesen válnak meg gyermekeiktől. Arról a durvaságokról azonban megfedekezett Rousseau, amit az ő elve szerint parasztok közt neveltetett fiu magába szedne. Azután azt mondja: vigyék a nagy fiukat a kórházba és mutassák meg nekik a kicsapongó élet következményeit. Ez a példa jobban hatna, mint az erkölcsi előadás. Ebben a tekintetben már megkezdtek Németországban a felső osztályok előtt az előadásokat. Nálunk is üdvös lenne behozni.

Szerintem legtöbbet tehet minden téren az anya. Annak a kezében van gyermeke jövője, de vagy nem értenek hozzá, vagy nagyon kényelmesek és önzők, — tisztelet a kivételeknek. Tehát első sorban a *leányokat kell eléggé művelni*, hogy ha férjhez mennek értékesíthessék azt gyermekeiknél.

Ungerleider Emilia.

lyet egy rövid sétány választ el Nymphenburg egyik nevezetességétől, a királyi szarvasparktól.

De im beesteledett. Mielőtt még visszatérnénk Münchenbe, (ide 20 perc villanyossal) kedves, de fájó impressziókkal telve fejezem be soraimat.

— A viszontlátásra holnap, a bajortengeren . . .

II.

Herrenchiemsee, 1907. július.

A haragoskék vizü bajortenger — a Chiemsee — teljes pompájában mosolygott felém. A habokra omló napsugarak ragyogása messze elragadták képzeletemet, szinte elmélyedtem a természet e csodaszép panorámájának szemlélésében, midőn beszállásra csöngettek. A következő percben már az arany-sárga „Luitpold“ gőzösön repültünk tova, melynek fedélzetén csakhamar élénk lett a társalgás. Néhányan a fedélzetten ötletesen rögtönözött bazár és buffet előtt vásároltak ennivalót, leírásokat, képeket és emléktárgyakat, majd mások távcsövön gyönyörködtek a távoli hegyóriások hófedte szakadékaiban s a felhőtlen kék égbe nyuló csúcaiban, szomszédaim — amerikaiak — a Baedeckert magolják s ezalatt egyre jobban domborod-

nak ki a távolból a Herren-, a Frauen- és a Krant-Insel körvonalai.

Végre szívszorongva szálltunk ki a Luitpoldról, s tele tődővel szívhattuk a Herren-Insel erdejének balzsamos illatát. A kikötő közelében egy régi kastély mellett kellett elhaladnunk, melynek omladozó falai egy XII. századbeli kolostor maradványai, s nemrégén még a királyi család lakóhelyeül szolgált.

Az új kastélyhoz egy magányos erdő vezetett, mely fönséges csöndjével annak idején annyira megragadta II. Lajos lelkét, hogy ide építtette világhírű ragyogó tündérpalotáját. A szerencsétlen véget ért bajorkirálynak ideálja volt a „napkirály” (XIV. Lajos francia király), erre vall legalább a kastély és berendezése, mely szigorúan a rococo korszakban épült versaillesi palota mintájára készült, továbbá XIV. Lajos számtalan képe és szobra, melyek a napkirályt és dicsőségét illusztrálják.

A hatyulovag örökölte családjának pompa-, fényűző-, tudományos- és művészi hajlamait. Hogy a bódító virágillattal terhes királyi palotákban mire volt képes a felajzott képzelet, azt csak itt láthatjuk valójában. A szem elgyöngül a káprázattól, az agy belefárad a percipiálásba, testileg-lelkileg meggyötörve érünk ki a szabadba, hol csak nagy

nehezen tudjuk összegezni a látottakat. De szedjük jól össze emlékezőtehetségünket s a sok érdekfeszítő látványosságból jegyezzük fel a legérdekesebbeket.

Az előcsarnokban egy büszketartású, drága kövekkel kirakott óriási páva fogadott, majd egy márvány lépcsőházba léptünk, melynél szobrot alig szült képzelet, átom. Ezután vagy húsz termen mentünk keresztül, melyeknek felsorolásával rég megelőzött Baedeker.

A termek annyi kincseket tartalmaznak, hogy azt számokba foglalni nem lehet. Márvány szobrok, faragvánnyal diszített menyegzők, 2—3 métermázsás, aranyhímzésű és valódi gyémánttal kirakott függönyök, majolika vázák, porcellán és üvegcsillárok, gyertyatartók, diszágyak, órák, imázsamolyok stb. nem tudom én, melyik volt szebb, a diszterem-e, vagy a 77¹/₂ méteres tükörterem, melyben 2188 gyertya égett 3 izben, akkor is csak azért, hogy II. Lajos „egyedüli” végigsétálhasson a paradicsomot elővarázsoló fényteremben? Vagy szóljak az ebédlőről, melynek asztalát minden ebéd alkalmával el kellett sülyeszteni, hogy a felszolgáló személyzetet se lássa a király, csak a terített asztalt? Vagy a látványból készült és ezüstbe márványba, foglalt kandallókról irjak?

Hát a képek? Talán egész Magyarország-

Telefon sz. 129.

Ruhadiszek és napernyők

Telefon sz. 129.

a legnagyobb választékban kaphatók

Kohn Ignácz divat- és rövidáru üzletében Nyiregyházán.

Pénteki levél.

Csendőrbrutalitások.

A humanizmus szent nevében üssük agyon azt a csendőroket, akik olyan kegyetlenül bántak azokkal a szegény cigányokkal. Ütötték őket puskatussal, pofozták, sőt — horribile dictu — egyik rajkóhoz, egy kis ártatlansághoz, hozzávágta a szolgálati sapkáját Fogarassy Gyula.

Tagadják ugyan a csendőrök az említett kegyetlenkedések elkövetését, azonban hát — köztudomású dolog, — hogy a csendőrök sehasem szoktak udvariaskodni, ha egy-egy országos betyárt, rablógyilkos, gyújtogató és más efféle uri gavallérokat kell elfogniok. Pofozzák, rugdalják, verik őket, némelyiken tenyeremnyi kék és zöld foltok, zúzódások látszanak, amik igen nagyon természetesen csakis csendőröklöktől származhatnak.

Hogy ugyanakkor mik látszanak a kegyetlen csendőrökön, az nem beszéd. Ha azoknak az egyenruháját letépik, ha a kezüket kicsavarják, vagy ha akár egy pár kis ólomgolyót is bocsátanak beléjük az embernél az állathoz még sokkal közelebb álló cigányok, hát az mind olyan dolog, hogy minek mennek akkor csendőrnek, ha ez kelemetlen nekik? Ugye, érzékenyszívű humanus világ?

Nekik kötelességük teljesítésével járó apró ügyek azok, ha egypár csendőrt agyonvernek választástól, sztrájkizgalmaktól, rablógyilkosságuk után való futás közben megveszekedett emberállatok. Hát nekik csitt.

Azonban, hogy mernek ők megütni egy futó oláh cigányt? Hogy mernek puskatussal döfölni olyan embereket, akik semmi egyebet nem tettek, csak szépen, kimélettel agyonverték négy embert és egy kicsit rájuk gyújtották a csárdát? Igazán, az emberi kegyetlenségnek mekkora elfajulása kell ahhoz, hogy valaki, rablógyilkosok elfogása közben pofozódni merjen!

Mert hazugság az, dehogyan is igaz, hogy azok a szegény jó cigányok dulakodtak volna. Dehogyan. Hisz olyanok voltak mint a kezes bárány. Jöttek szépen a csendőrök elé, oda az íróasztalhoz és nyújtották a kezüket, ugyan, szíveskedjenek őket megkötni. Dehogyan is kellett őket éjszakákon át

ban nincs annyi, mint ebben a kastélyban. És milyen képek? Mythologiai, történelmi és társadalmi témák vannak itt gyönyörűen megörökítve. Megvan a 4 évszak, a 4 világtáj, az 5 világrész, az elemek, az igazság, jog, művészet, tudomány, háboru, béke, ifjuság és aggkor, a hajnal és az alkony, a nappal és az éjszaka, stb. . . . stb. . . .

A művészetek templomában voltunk, levetett kalappal állunk meg előtte s szinte alig hisszük, hogy ez mind egy örült király műve!

A park, melyről részletesebben az amúgy is teljesen hasonló versaillesi parkról szóló tárcámban lesz szó, nagyban hasonlít a nymphenburgi parkhoz. Ebéd utáni sétánk vezetett keresztül rajta, majd átmentünk csolnakon a Frauen-Inselre. Bájos képet nyújt a templom környéke, az úgynevezett „Művész-otthon”, hol néhány festőművész veti vászonra e csodás környék egy-egy regényesebb részletét.

A Frauen-Insel egyszerű bája azonban alig tudja feledtetni a Herren-Insel emlékeit, szótlanul, bánatos szívvél gondolunk arra, hogy itt kell hagynunk e tájat, s ki tudja, tán mindörökre.

Beesteledett. S mialatt az esti szellő szerte hordja egy közeli templom harangszavát, csolnakunk megáll néhány percre a tóközépen, kormányosunk pedig csöndben kezdi mormolni az Ave Mária-t s mi is vele imádkozunk.

(Folytatása következik)

Sereghy Elemér.

erdőszeleken, rideg pusztákon lesni, dehogyan is volt csaknem egyértékű akkor a lesre küldött csendőrök feje a dánosi korcsmárossal. Nem igaz a. Hiszen azok az oláh cigányok, s velük mind az ilyen futó gazemberek, ártatlan, jó, szelid, engedelmes lelkek, akiket csak duhaj kedvüket töltik a csendőrök olyankor, ha a tiz körmük közé kaparíthatnak egyet belőlük.

De ne bolondozzunk, humanus emberek. Hanem tessék egy kicsinykét komolyan belenézni a dologba. Tessék elképzelni azt a csendőrt, ott, a munkája közben, mikor elfogni igyekszik egy ilyen — ez esetben éppen vándor cigány — gyilkost. Harcz van közöttük, élethalál harcz. A csendőr, mint ilyen, a büntető hatalom egy kicsike részét, annak eszközét érzi magában. És ezt igyekszik elsősorban érvényesíteni. Elfogni a menekülőt. Azonban az, még a csendőrnél is jobban tudja, mi vár rá, ha kézbe adja magát. Hát az fut, és ha már nem futhat, üt, vág késsel, füttykössel, foggal körömmel, fegyverrel, az életéért. Annak nincsen becsülete. Nem ismer más törvényt, csak azt: menekülni. S ennek ára talán egy csendőr élet? Hát mi az egy vándorcigánynak? Még annyi sem, mint egy anarchistának egy miniszterelnök, Még csak hirnév sem. Bogáncskóró amit futóban legázol. S a másik ember a csendőr, akit köt a lelkiismerete, mert annak van, köti a törvény, a szolgálati szabályzata ami meghatározza, mikor szabad, és milyen formában még a saját testi ügyességét is használni. És köti, végül ime, embertársainak ostoba előitélete vagy miye, hogy intelligens ember, ne kegyetlenkedjék.

Csakhogy nem köti, nem kötheti sokáig Ember lesz, életét féltő ember lesz a csendőr izibe. Aki üt, mert ütök. S aztán üt, hogy ne üthessék. Rug, hogy őt ne rugdossák. Puskatust használ, mert az van a kezében mert késsel, pisztolylyal támad rá a futóbetyár.

És ezért elítéljük őket? Helytelenül cselekesznek? Az volna talán rendes, helyénvaló, humanus dolog, ha szépen letennék a fegyvert, s talán még a bluzjaikat is fölgömbölnék, vagy legalább is összefont karokkal néznék, ha főbeüti őket s fut tovább világba a cigánycsapat?

Ha a félremagyarázott humanizmus nevével még az önvédelemhez szükséges bátorságot is kiöljük azoknak az embereknek a lelkéből, akik azért a kis havi zsoldért jószereznek nap mint nap az életüket kockáztatják a mi javunkért, akkor igazán ambiciózusabb dolog lesz fölcsapni oláh cigánynak, semhogy csendőrnek lenni.

A szabolcsvármegyei községi jegyzők egyletének 25 éves jubileuma.

Augusztus 17-én egy nagy ünnepélynek lesz központja Nyiregyháza. A szabolcsvármegyei községi jegyzők ünneplik egyletüknek 25 éves fenállását.

Érdeklődéssel néz az egész vármegye közönsége e szép ünnepély elé; s ez teljesen érthető is.

Aki ismeri a községi igazgatás jelentőségét, aki tudja, hogy a jegyző az, ki községének ügyeit vezeti, mondhatjuk irányítja, — az csak becsüléssel, tisztelettel viseltethet a jegyző kar iránt s annak minden mozgalmát érdeklődéssel szemléli. Rendezőség:

Fővédnökök: Gróf Vay Gábor, főispán. Mikecz Dezső, alispán.

Védnökök: Gróf Vay Gáborné, Mikecz Dezsőné urnök.

Védnökök: Sipos Béla, vármegyei főjegyző; Fejér Imre, tisztii főügyész; Péchy

Gyula, árvaszéki elnök; Májerszky Béla, polgármester; Dobos Imre, Angyalossy Pál, Zoltán István, Leövey Elek, Olchváry Pál, Okolicsányi Dezső, Mezössy László, Somlyódy János, főszolgabírók; Bogár Lajos, városi főjegyző; dr. Dohnál József, várm. főorvos.

Elnökség: Tóth József, elnök. Nagy Sándor, alelnök. Seress József, főjegyző. Ujhelyi Sándor, Bacsó Bertalan, jegyzők. Simák István, pénztáros. Kékly László, Horváth Gyula, Balogh Lajos, Révész Menyhért. Tóth Gyula, Rácz Béla, Suhajda Béla, Erdélyi Farkas, választmányi tagok. Oltványi Ödön, városi tanácsos. Trak Géza, városi aljegyző. Milotay Gábor, számellenőr, okleveles jegyzők. A rendezőség 100 tagból áll. Cigánybíró Trak Géza.

Program: Délelőtt 10 órakor a vármegyei házban diszközgyűlés. Megnyitó beszéd. (Tóth József.) Emlékezés az egylet 25 éves fennállásáról. (Seress József.) A diszközgyűlés berekesztése. (Nagy Sándor.) Délutáni 4 órakor kivonulás a Sóstóra. Délutáni 4 órától 7 óráig tánc. Délutáni fél 8 órakor disztrakoma. Egy teríték ára 3 korona.

Amint senki kétségbe nem vonhatja, hogy fundamentum nélkül nem létezik épület, éppen úgy elvitázhatatlan, hogy a közigazgatás hatalmas épületének fundamentuma: a községi jegyzői kar egy igen fontos s nélkülözhetetlen részese annak. Mert, hogy a községi közigazgatás, mely alapeleme az ország közigazgatásának, a jegyző kezében összpontosul, s a jegyző munkájában nyilvánul meg, — ezt bizonyítani nem szükséges.

A közigazgatásnak ilyen fontos szerve iránt ki ne viseltetne becsüléssel, ki ne érezné azt a tiszteletet, melyet fáradságos munkájuk mindenkiben fel kelt.

Itt találja magyarázatát az a nagy érdeklődés, melyet a jubileumi ünnepélynek már előkészítési munkája iránt is észlelünk.

Nem csalódunk, amidőn kijelentjük, hogy a közbecsülésben és tiszteletben álló vármegyei jegyzői egylet mulatsággal egybekötött ünnepélyét még Nyiregyháza egy egyesületnek ünnepélye sem szárnyalta túl.

HIREK.

Képviselői közgyűlés. Városunk képviselői kedden délután tartott ülésében az egri versenyre készülő dalegyletnek 600 kor. segélyt adott. Az óvónök korpótlékát megszavazta. A Morgó-korcsma közelében engedélyezett korcsma ellen felirt a miniszterhez. A községi iskolaszék lemondott tagjait újból beválasztotta. A Császárszálláson létesítendő iskolának helyet adott és ezenkívül kisebb fontosságú ügyeket elintézt.

A belügyminiszter tegnap Nyiregyháza át automobilon, a főispán társaságában S.-A.-Ujhelyből Nagykarolyba utazott.

Eljegyzés. Klár Sándor sima-pusztai nagybérlő m. hó 28-án tartotta eljegyzését Mandel Jolánkával, Mandel Ödön nyirbátori nagybirtokos kedves leányával. Szívvel gratulálunk. A szerk.

Közgyűlés. A tűzoltó-egyesület vasárnapi közgyűlésében dr. Meskó Lászlót díszelnökké, Kerekes Istvánt pedig titkárrá választotta. A parancsnokság jelentésének a milánói győzelemre vonatkozó részét kinyomatja. A hivatásos tűzoltók fizetését felemelte és az önkénteseknek a hatósági támogatásra vonatkozó kérelme ügyében tárgyalásokat indit. A lak tanya kitelepítése kérdésében bizottságot küldött ki.

Köszönetnyilvánítás. A kereskedő ifjak nyári mulatsága alkalmával pótlólag a következők fizettek felül: Varga János 2, Bónis Menyhért 2, Dokupil Gyula 5, Geiger Béla 5, Ungár Lajos 5, Hegedüs Ignác 2,

Napernyők leszállított árban

kaphatók Stern Sándor
uri, női-divat üzletében
Nyiregyháza Pazonyi-u. 2.

Zvach J. és Társa Budapest 2, Csillag Nándor 5, Lichtmann Vilmos 2, Erős Miklós 2, Guttman Adolf 2, Glück Dezső 2, Szőke Aladár 2, Sichermann Miksa 2, Grünberger Endre 2, Hibján Gyula 5, Piatnik Nándor és fia Bpest 2 koronát. Az adományozóknak ezután is köszönetet mond a rendezőség.

Megbizatás. A földmívelésügyi miniszter a nyiregyházi járási erdőgondnokság megszüntetése mellett annak teendőit a hajduböszörményi erdőgondnokságra ruházta át.

Vizsgálat. Birli Gábor vasuti és hajózási főfelügyelő a Nyv. Kv. vezetését megvizsgálta és azt rendbe lévőnek találta. Egyidejűleg az új motorvezetőknek is kiadta a képesítési bizonyítványt.

Jegyváltás. Berger József szatmárnémetii felső keresk. iskolai tanár f. hó 1-én váltott jegyet Weisz Sámuel kedves leányával, Arankával Nagykállóban.

Egyházmegyei gyűlés. Mult hó 30-án és 31-én a f. szabolcsi ev. ref. egyházmegye közgyűlést tartott, melyen 67-en vettek részt. A folyó ügyek ellátásán kívül foglalkoztak az új egyházi törvényekkel, amely f. hó 1-én lépett életbe. A Koronában bankettet tartottak, ahol szebbnél szebb felköszöntök hangzottak el.

Gyűlés. Vármegyénk malomtulajdonosai vasárnap gyűlést tartottak és elhatározták a szabolcsi körzet megalakítását. A gyűlést összehívó Doctor Ármin ip. felügyelő iránti hálájukat Sándor Mór tolmácsolta, mely után fejtegette az egyöntetű örlés és vámolás szükségességét. A megalakított egylet elnökül Szomjas Gusztávot választották meg. A választmány 10 tagból, a választott bíróság pedig 5 tagból áll.

Flegmann Miksáné emléke. Az izraelita nőegylet elhunyt alapítójának és diszelnökének, a jótékonyságáról mindenütt ismert Flegmann Miksáné urnőnek emlékezetére közadakozásból alapítványt létesít. A gyűjtés, mely még korántsem nyert befejezést, már is fényes eredményt mutathat fel. A beküldött gyűjtőleveken Klár Leóné urnő 630, Miskolci Ignác urnő 100, Básthy Barnáné urnő 83 és dr. Hoffmann Mór ur 79 koronát gyűjtött a nemes célra; azonkívül az egylet elnökségéhez 325 K-t jutattak, mely összeggel az eddigi gyűjtés eredménye 1217 korona. Fogadják a jószívű adakozók, kiknek áldozatkészsége az izr. nőegylet törzskönyvében megörökítve mindenkor követendő példaként tündököl, hálás köszönetét az egylet elnökségének, mely egyidejűleg felkéri mindazokat, kik néh. Flegmann Miksáné urnő tisztelői és kik le akarnak törölni egy-egy könyvet a szegények arcáról, adományaikkal az eszmét támogatni ne késlekedjenek.

A „Julia” gőzmalom megnagyobbítása. A malom igazgatósága elhatározta, hogy a vállalat teljesítő képességét napi 150 mm. örlőképeséggel emeli. E célból Svájból és Szászországból a mai kor legkiválóbb gépeit vásárolta meg és szerelteti fel; épített továbbá egy tilos rendszerű terményraktárt is. A malom gyártmányai különösen fumei és galíciai forgalomban annyira kedveltek, hogy a nagyobbitás szükségszerűen lépett előtérbe. A malom így felszerelve, a legjobban berendezett malomok egyike lesz.

Cigányok garázdálkodása. Nem minden alap nélkül tartják Szabolcsmegyét a cigányok fészkeinek. Nap-nap mellett lehet hallani, hogy a mi cigányaink itt is ott is beleakadtak a törvény kacsaringós sába. A Balog József dányosi kegyetlenkedése még iszonyatba tartja az emberiséget, máris újabb dolgot irnak Kisjenőről. Egy timári karavánt tartóztattak ott le, a mely három 2—5 éves lopott gyereket hurcolt magával. Az egyiknek a ruhájában nyiregyházi szabó neve olvasható.

Új megálló. A Nyiregyháza-Debrecen között elvonuló vasut mentén Csapókert elnevezéssel a miniszter megállóhelyet engedélyezett.

Feltört templom. Rövid időn belül városunkban az ág. ev., róm. kath. és izr. templomban követtek el különféle lopásokat. Legutóbb pedig a gör. kath. templomba hatoltak be ismeretlen tettesek és a perselyből több száz koronára tehető összeget elloptak.

Halálos szerencsétlenség. Özv. Nagy Bálintné nagykállai lakosnő rokonai látogatására Debrecenbe utazott. A vásártéren azonban egy vonat elütötte. A tehetetlen öregasszony szárnyet halt.

Vasutak építése Szabolcsban. A kisvasutak buj—balsai szárnyvonalának az engedélyezési tárgyalását f. hó 22-ére tüzték ki, mely után azonnal megkezdik az építést. A Kemece—Nagyhalász között létesíteni kívánt keskeny-vágányu vasutnál a trassirozást végzik. A nagykálló—érmihályfalvai vasut és a debrecen—nyirbátori vasut előmunkálatain az engedélyesek szorgosan munkálkodnak.

Szent beszéd. Mult hó 27-én ismét volt alkalma a helybeli izr. statusquó egyház nagy szombat összegyűlt híveinek egy bemutatkozó vendégrabbi szombati szent beszédét végighallgatni. Dr. Wellesz Gyula nagybittsei főrabbi mondta el ezuttal próbaszónoklatát, amelyben a vallásos élet főpostulatumait az istenség, felebaráti szeretet stb. magasatos eszményeinek fejtegetéseivel ragadta az áhitat szárnyain a tisztult életfelfogás régióiba a hallgatóságot. Amennyiben az előadott beszédből ítélni lehet, nagy tudás és ideális gondolkodás diszitik a mult szombat próbaszónokát.

Új gyártelepek. A magyar ipar diadalmasan kezdi a szárnyait bontogatni. Városunkban is létesülnek új ipartelepek, amelyeknek a jövőre való kihatása kiszámíthatatlan. Kívánatos, hogy a városi hatóság és a magánosok vállvetve igyekezzenek a megvalósítás elé gördülő akadályokat elhárítani és áldozatok árán is minél több gyár letelepülését keresztül vinni.

Ma már tud vagyunk a tervezéseken. Schwarcz és Hegedüs cég a jövő hónap folyamán megkezdí az eddig igen nagy mennyiségben külföldről hozatott szalmahüvely és szalmakötél gyártását. Ebben nagy része van Szikszay Sándornak is, aki hathatósan támogatta munkájukban Schwarcz Ede és Hegedüs Ignác társtulajdonosokat. A gépeket mind magyar gyárhoz szereztek be, dacára annak, hogy külföldről sokkal olcsóbb árajánlatokat kaptak. A nyers anyagot kizárólag vidékünkön akarják beszerezni. A nagy arányu és modernül berendezendő telep pár hónap múlva berendezkedik a cirokseprő gyártásra is, amelyet szintén idegenből hozattunk eddig. E célból az olaszcirok tenyésztését Busier József (gróf Tisza uradalmi intézője) tanácsai alapján kívánják meghonosítani. A gazdálkodók a ciroktermelés által új jövedelmi forráshoz jutnak.

Fried Dániel fénymáz, bórkenőcs és vaselin készítésre kapott gyártási engedélyt. Sándor Jakab likörgyára pár hét múlva megkezdí az üzemet.

Haller és Klein cirokseprő és cirokkefégyárat létesít. Ezekon kívül egy majolika-gyár áll tervezés alatt és több iparvállalat felállításának szüksége képezi közbeszéd tárgyát.

Felhívás. A kereskedelmi és iparkamarák felkérték a szállítatókat, hogy áruikat mielőbb hozassák meg, nehogy a mult őszi wagonhiány ismétlődjék.

Itt vannak a waggonok. Magyarország kereskedői olyan vágyakozással tekintettek az Olaszországnak bérbe adott waggonok visszaérkezése elé, aminővel a dermesztő tél után megjelenő fecskéket várják a tavasz jöttén örülő emberek. Végre jul. 30-án a 2000 waggonból megjött 1839 és ezzel a gyászos Fejérvary kormány egyik szerencsétlen gondolatának a következményeitől menekültünk meg.

Tilos a sárkányozás. A szülők nem törődmsége és a gyermekek szünidei mulatozása felett való szemhunyása odáig vitte a sárkányozás sportját, hogy nap-nap mellett ismétlődik a villamos vezetékben való zavar. Telefon, táviró, villamosvilágítás mind megéri a kicsinyek magasra törő vágyát. A rendőrség pedig szigoruan fogja a dolgot és a szülőket a javítás költségén kívül meg is birságolja. Hisszük, hogy ezzel elejét veszi a nagyobb szerencsétlenségeknek.

Köztisztasági állapotainkról. Minden kommentár nélkül írjuk meg, hogy a legutóbb tartott köztisztasági vizsgálat alkalmával az alvégen 14 olyan házat találtak, amelyek

nincs árnyékszéke. A régi szokásra hivatkozó háztulajdonosokat a főkapitány hatóságilag kényszeríti a szükséges építkezések megtételére.

A nyiregyházi ág. h. ev. ifjuság a helybeli ág. h. ev. templom átalakítása javára, Májerszky Béla polgármester védnöksége alatt folyó évi augusztus hó 11-én a városi színházban műkedvelői színelőadást s ezt követőleg az ipartestület dísztermében zártkörű táncmulatságot rendez. Színre kerül „Fehér Anna.” Az előadás sikerültsége ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben biztosítva van.

Löttek neki. Az uri osztály tekintélyes csoportja ment ki az ószőlői villákba nyaralni, de elmondhatják, hogy a remélt nyugalomnak löttek. Hosszabb rövidebb időközökben még éjjel is felhangzik egy-egy fegyverduranás, melyre a virtuskodó legények a szülő másik felől puskaszóval felelnek. Felhívjuk erre a körülményre a főkapitány figyeimét.

Más könyve. Kirchner Jenő munkás Sallai Miklós nyirbátori gépésztől munkakönyvét kicsalta és nagyobb összegű pénzzel együtt megszökött.

Lopott kakadu. A nagykállói főszolgabíró Sipos Sándor „kintornás segéd”-et kőrözi, mivel gazdájának: Kis Gábor hajduböszörményi lakosnak a kakaduját ellopta és saját kezére akarja vinni az üzletet.

Eltűnt. Erdei Szakács József kőműves iparos apagyi lakásáról nyomtalanul eltűnt.

Berbeadás. Gégény község vadászterületét f. hó 10-én adják bérbe.

Kaland. B. helybeli tisztviselő tegnapelőtt este felült egy taligára, hogy magát a Nádor-utcai lakására vitesse. Még a vasuton megkérdezte a fuvarostól, hogy a leszállásnál nagyobb pénzből tud-e visszaadni. A Kállai-utca elején a pokróc félreacsuszott és az utas jól látta, hogy a 4-es számú taligán ül. A Nádor-utcanál azonban a taligás lovára vágott és örületes sebességgel hajtott a vásártér felé. B. figyelmeztette a taligást a befordulásra, de az gorombán visszaszólt, hogy tudja ő mit csinál s lovát újra ostorozni kezdte. Pár pillanat alatt az Erzsébet-kórházhoz értek, ahol a megrémült utas kivette magát a taligából. A taligás ur amikor látta, hogy emberek jönnek, elhajtott, még a fuvardíjat sem kérte meg. B. a lábán súlyos zuzódásokat szenvedett. Felhívjuk az esetre rendőrségünk figyelmét és a vizsgálatról várjuk annak a kiderítését, hogy miért akarta a nagyobb pénzü utast a taligás a vásártérre vinni.

Tűz. Illés Bálint kenézlői lakos portáján tegnapelőtt tűz keletkezett. A leégett fő- és melléképületek száma megközelíti az 50-et.

Leszurt ember. Fésüs György báji takost Molnár Gergely szóváltásból kifolyólag leszurta.

Öngyilkossági kísérlet. Öreg anyóka tipeggett kedden este a vasuti-uton. Sötét szándékai voltak, melyet azonban az utonjárók észre nem vehettek. Amikor a kisvasut egyik motorja közeledett feléje, rátért a sínekre. Ez a cselekménye azonban olyan lassan ment, hogy a motorvezető megfékezhetette a gépét és az öngyilkos jelöltet az utonjárók elhuzhatták a sinről. Az anyóka pedig elkezdett sirni, hogy az öregnek még meghalni sem lehet.

Új gyár. Gewürz Bernát helybeli kereskedő egy modern likörgyár felállítására kért engedélyt.

A postáról. Az új postafőnök rövid időn belül üdvös újításokat vitt keresztül. A pénzkezelő osztályok személyzetét mindenütt két-tőre emelte fel, úgy hogy a felvétel felényi időt igényel. A táviróosztályt a közönség érdekeinek megfelelően átalakította. A telefon központ és hálózat kiegészítéséhez szükséges kábelek már megérkeztek, úgy, hogy rövidesen mintaszerű lehet nálunk a postának ez az ágazata is. Ezek mind olyan újítások, amelyek feleltetik az átalakításokkal járó nehézségeket. Nem békétlenkedünk azért sem, hogy a Korona déli oldalán elhelyezett gyűjtőszekrényt pár héttel ezelőtt javítás céljából levették és máig sem helyezték vissza.

Törött aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi áron vesz Vrabcz Andor órás és ékszerész Nyiregyháza, Iskola-u. 8.

CSARNOK.

János.

Írta: Bónis Ignác.
(Folytatás és vége.)

János reszketni kezdett... a fogai vacogtak.

— Édes barátom — vette át a szót Szalóky — látod ezt a papirtekercset!? Ez itt a nagy munka... öt felvonásos. Ehhez hasonló drámát e században ember még nem írt. János nem tudta, mi tösténik vele. A hidegverejték ütött ki homlokán; halálsáppadtá lett. A butorok s...laj corditot lejtettek szemei előtt. A director is el volt kábulva, el volt ragadtatva. Már hallotta a tenger sok tapsot, látta az óriási sikert, a nagy bevetelt. Extasisában benyult a zsebébe, kihuzott egy bankótát és miközben János felé nyujtotta, örömittasan kezdett deklamálni.

— Gratulálom... Gratulálom isteni genusz... gratulálok neked kedves kritikus barátom, aki ilyen kincset felfedeztél és gratulálom önmadamat, hogy éppen engem ért ez a megtisztelő szerencse.

— Türelem, szólott fenségesen Szalóky — a pénzre kacsintva János — mint egy varázsütésre, visszakapta kezét. Nem, neki nem is kell pénz. Ez pogány dolog volna. Ő önzetlenül, minden anyagi haszon nélkül akar az emberiség javára munkálkodni... Hadd irhasák majd róla halála után, miszerint a nagy író valósággal szegényen élt. Director uram mentegetődzött... ő a világért sem gondolt arra, miszerint a kitűnő embert ilyen csekély összeggel honorálja... Ez csupán előleg akart lenni a mesteri munkára, melyhez hasonló...

... Nyomorult, ronda fércelmény ember emlékezet óta nem került ki a homályból — folytatta a nevetéstől könnyezve Szalóky ur... Hahaha... hihhi... hehehe... Hogy mennyire nevetett ez a bácsi. Levágta magát a pamlagra, majd felugrott, valóságos dervisztáncot járt és nevetett... kacagott... utoljára a gyomra is bele fájt. Jaj... Haha... hihhi... A director szájatva bámult... és János?

Tudom is én mi történt Jánossal — miután a végzet balkeze így rácsapott...

— Fickó — szólott a nevető görbsöktől megszabadult ember — ez volt az én boszom. ... Reményem, tudod, miért... Ha nem, jusson eszedbe a kapitányné a szeparé ajtaja előtt... Ezzel János minden további teketória nélkül — nem akarva körülírással élni — ki-lobbantott... Sirni akart dühében; majdnem a kövezetre rogyott. Végre a csipős hideg kijózanította kábultságából. Roppant el volt keseredve. Leeresztett orral iygekezett a Dunát elérni. No most már szervusz világ, szervusz vereshaju Tóni. Lomhay urat ugyan többé nem látjátok. Lassanként célhoz jutott, de hiába, Jánosnak semmiben sem volt szerecséje, a Duna t. i. be volt fagyva. Szomorú arccal bámult a Gellérthegy ormára... de nem sokáig. Egyszerre nagyot gondolt, egy merész fordulattal jó éjszakát mondott a budai oldalnak és lassu léptekkel utnak indult. Eh jól van így is — mondogatta... Mit törődöm vele... Miért legyek én író... csak azért sem... még ezer pengőért sem... fityölök rá... Talán azért dolgozzam, azért rongáljam az egészségemet, hogy a buta tömeg — ha majd fel sem tudná fogni, meg sem tudná érteni alkotásaimat — kinevessen... Nem én! Hogy minet is gondoltam ilyen számárságra. Ezzel tehát rendben lett volna János s már egész nyugodt volt, azaz csak lett volna, ha a sors elébe nem kergeti Tónit... és ez milyen gunyosan nézett rá... János legalább úgy látta. A leány hirtelen eltűnt, de az ördög tovább incselkedett a János bolondos szívével... Jaj, jaj komám, így ám nem lesz tied az a leány... Nem lesz? Hát ne legyen. Kell is nekem?!... Vigye az ördög... Nem lesz abból sok? sem becsületes asszony... nem is lehet... egy színésznő... Meg aztán nem is olyan szép... vagy van talán benne egyéb kiválóság... Eh... semmi... az egy kacér, egy kiállhatatlan teremtés minden szépség híján... Az arcát is festi, a haját is mázolja... Talán Milike is többet ér... Persze, hogy többet... Ejnye no, hogy nem tudta ezt előbb észre venni... Hisz nem is olyan csunya... Csunya? De hogy... sőt szép... Csak jól meg kell nézni.

Köpetvizsgáló állomás. Adtunk már hirt a belügyminiszternek azon nagy horderejű intézkedéséről, mely szerint Budapesten köpetvizsgáló állomást létesített. Egy felmerült esetből kifolyólag most alispánunk közhírré teszi, hogy csakis orvosok által beküldött köpetre ad az állomás véleményt, mivel a magánosokhoz küldött szakszerű értesítés tévedéseket eredményezhet, sőt visszaéléseket is követhetnek el vele a beküldők.

Orvosi körökben már régismert tény, hogy a *Ferencz József keserűviz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

Vadász-, flober- és revolvertöltények, löpor, serét, tüzijátékok, hezedűhurok. Dohányzsinog és vízmentes ponyvák legújabbabban beszerezhetők: Hirschler Mór fűszerkereskedőnél Nyiregyházán. (Volt Török Péter féle üzlet).

A t. közönség szíves figyelmébe ajánljuk Preis Bertalan (Korona-épület) posztó áruházát, a hol is a legújabb hazai férfi gyapju szövetek valamint a legdivatósabb női costümöknek való kelmék kaphatók.

Csépelik az üres szalmát.

Szinte bosszantja a gondolkodni tudó embert, hogy az Amerikába való kivándorlás kérdését folytonosan eredménytelenül és üres szalmaként csépelik. Kerülgetik, találgatják amaz okokat, melyek kivándorlásra sarkalják honfitársainkat.

A következő s Amerikából küldött egyik képviselőkhöz intézett levél megadja a választ sok eldöntetlen kérdésre:

Ha a képviselő ur alaposan ismerné az itteni életet, akkor nem beszélne sem jólétről, sem pedig szabadságról. A tömeges kivándorlás folytan a kivándorlott munkás (kiváltképpen, a ki csak magyarul vagy tótul beszél) kénytelen oly csekély bérért dolgozni, a mely fele sem annak, mit Magyarországon megkereshetne. Csupán a dollár értéke csábítja ki a népet, mert egy dollár öt korona, magyar fölfogás szerint. De sajnos, nem úgy van! Mert ha otthon a munkás 1 korona 20 fillér bért kap is, ez sokkal több, mint itt napi egy dollár. Már pedig napi egy dollár keresete ma csak annak van, ki nehéz, emberölő munkát végez, s e nehéz munka mellett jól kell hogy táplálkozzék, így hát hol a jólét? Igen, jólét és szabadságnak csak akkor örülhet, ha tökéletesen megtanulja az angol nyelvet, és üzlet vagy üzérkedés által tőkét tudott teremteni. Már pedig a magyar munkások közül ezt nem éri el tizezer közül egy. A többi véres verejtékel összekuporgat 4—500 koronát két-három év alatt, s visszamegy hazájába. De hogy? Egészségtől piruló arccal, duzzadó izmokkal kerül ide, s évek után sápadtan, összetörve kerül vissza mind! És a szabadság! Kilenc-tíz órai nehéz napi munka után, alig van ezer munkás közül egy is, ki másra gondolna, mint a pihenésre. Csak anyiban különbözik az itteni szabadság a magyarországi szabadságtól, hogy ott a közigazgatás, adók stb. zaklatják, itt pedig a lázas hajsza a pénzért, s a vágy, hogy minél többet összekuporgasson. Ellenben otthon a sok mindenféle segítő-egyesület mégis megóvja a munkást attól, hogy ne éhezzen. Itt pedig hány ezer munkás van, ki munka hiányában, a vendéglők előtti szeméttartóból kotorászsza ki kenyérét, segítséget senkitől sem kap, mert a jelszó help you self. Ez a szabadság fogalma! Szabadságodban áll magadon segíteni, ha munkát kapsz. Helytelenül cselekednek azok a képviselő urak, kik nyilvánosan az országházban hirdetik, hogy határozottan jobb, szebb s szabadabb élete van a munkásnak itt, mint szülőföldjén. Meggyőződtek-e a képviselő urak arról, hogy igazuk van? Egyetlen egyszer sem olvashatni, hogy az igazsághoz hiven, s kötelelességszerűen föltárnák az amerikai helyzetet, hogy így visszatartsák a népet a kivándorlástól.

Tessék eme sorok őszintessége felett gondolkodni, melyhez nem kell magyarázatot.

Milyen enivaló pirospozsgás arca van... Jánost elhagyta minden buja-baja. Egész vigan ballagott lakása felé. A trafikban vett egy cubát, rágyújtott és sugárzó arccal ment fel Milikehez. Biztos volt a sikerben.

— Ah... ah!... kedves Lomhay ur hozta Isten... igazán ritka szerencse, hálálkodott a kisasszony; azzal szépen letörölt egy székét és János elé toltta... Ez azonban nem volt hajlandó letülni, hanem pózba vágva magát, komoly arccal így szólott. Milike nagysám! Mondtam, hogy ma nagy dolog fog velem történni... Milike... kedves Milike — folytatta elérzékenyülve János — ön bizonyára ismeri azt a rokonszenvet... bizonyára tisztában van érzelmeimmel... szó sincs róla Milike azonnal tisztában volt, ezzel megértette miről vagyon szó, teljes mértékben megértette a dolgot... Min illik, fülíg elpirult, de aztán még szemrehányást is tett a dobogó szívű ifjunak, hogy és miért nem rukkolt ki már előbb vallomásával... Megtehetné volna, hisz ő meg volt arról győződve, megérezte, sőt régen meg is álmodta ezt... Végül kijelentette, hogy bár a legnagyobb készséggel hajlandó a Lomhay ur nevére térni, a jelenben azonban még erről — mint olvézgett dologról nem lehet beszélni... Az édes mama azt mondta, hogy csak is akkor, ha Jánost kinevezik írónak... Jánost elkedvetlenítette egy kicsit e váratlan fordulat, de aztán belenyugodott a változhatatlanba... Igen szorgalmas hivatalnok lett belőle az események láncolata után... Egyedüli ambíciója a kineveztetés felé irányult... Dolgozott kegyetlenül, két ember helyett is. Hanem az időközi finomságát megemésztette a betegség. Jóska nem volt többé József... Nem biz' a, mert János most is így károg rá: Mi lesz no... talán hozná már azt a vizet... az ember gégeje kiszáradhat, míg egy ital rossz vízhez jut. Ilyet még a Jehova sem látott...

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Szerkesztői üzenet.

A próbahitszónoklat című hír beküldőjének! Köszönettel vettük! Azonban lapunknak azon munkatársa, aki az eddigi hasonló híreket megírta, ebbeli jogához méltán ragaszkodik. Külön cikk alakjában név-aláírással, ha kívánja, jövő számunkban készségesen leadjuk.

Iroda áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint 25 év óta fennálló **hirdetési irodámat** f. évi augusztus hó 1-én

Budapest, VII. Károly-körút 13. I. em.

helyeztem át. ——— Kitűnő tisztelettel

Eckstein (Elek) Bernát

hirdetési irodája

Budapest, VII., Károly-körút 13. I. emelet.

Telefon 36—24.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy **Nyiregyháza** város határában, a várostól félóránnyira fekvő 880 hold 1200 □-ölével számított, gazdasági épületekkel, **60 hold dohánytermelési engedéllyel ellátott**, okszerűen kezelt, gazdálkodási célra kiválóan alkalmas szántó és kaszálóból álló birtokot **méltányos áron, a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett**

== kisebb és nagyobb részletekben ==

parcellázom

Bővebb felvilágosítást szóval, vagy levélileg az érdeklődőknek készséggel adok.

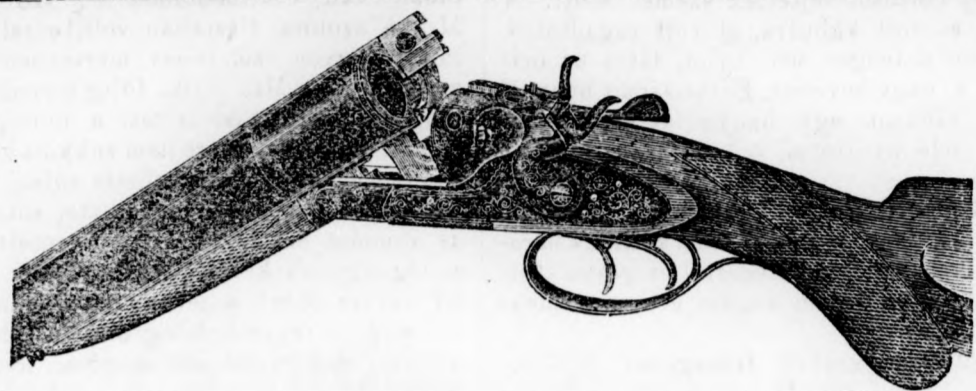
Nyiregyháza, 1907. július 30.

Sipos Lajos,
v. közgyám.

Benes János örökösei tulajdonát képező ház,
mely a Selyem-u. 1. sz. (Zöldség-tér) fekszik,

örökáron eladó.

Értekezhetni Obärlender Károly urral a vasgyárban.

Nyári és vadász saison cikkek!

Winnchester és Browning ismétlő serétes puskák.
J. P. Lauer & Sohn cégtől Sull-Belga és Steyrivadász fegyverek.
Revolver, flóbert és esősz puskák.
Patrontáskák, vadászszék, üres és töltött patronok.
M. k. löpor és serét eladás, az összes vadászathoz kellékek.
Lovagló nyereg és felszerelések.
Agarász és hajtó ostorok, kocsi és ló-takarók, utazó Plaidek.
Lawn-Tennis felszerelések. Labdák, Racketek stb.
Fotballabdák és Croque játék.
Tennis cipők, övek és sapkák.
Gummi esőköpenyek és kerek vízmentes gallérok.

Utazó és Cupe fonott kosarak,
Ládák és kézi bőröndök.
Kerti fonott butorok többféle színben.
Kerti színes nagy napernyő állvánnyal.
Gyermek fekvő- és tolokocsik.
Torna készletek.
Függő ágyak.
Összehajtható kényelem székek.
Gyermek reform székek.
Kerékpár és szerek.
Acetylén kocsilámpák.
Keztyü-, kalap-, cipő-, harisnya, férfi fehérnemű és nyakkendőben a legnagyobb választék.
Nap- és esőernyők, illatszerek és szappanok. Gummi fürdőkádak.

RUZSONYI PÁL női- és férfidivat, műipar-, sport- és játékösszeállító a „Zöld papagályhoz.” **NYIREGYHÁZÁN.**

Kereskedők és Gazdák Köre.

ÉRTESÍTÉS.

Szabolcsvármegye malomtulajdonosai és bérlői a folyó év július 28-án tartott értekezleten a Szabolcsvármegyei malomegyesület megalakítását határozta el, egyszersmind nyomban az alapszabályokat elfogadta, a választásokat megejtette.

Csak ekkor tűnt ki, hogy valójában mennyi bajjal, igazságtalansággal kell iparunknak megküzdeni, mily válságot idézett elő a széthúzó működés és hogy mily nagy erőt rejt magában az összetartás, mely az egyedüli orvosszernek bizonyul.

Az említett alakulás határozatából folyólag van szerencsém a

Szabolcsvármegyei Malomegyesület közgyűlését

1907. augusztus hó 11-ének — vasárnapnak — délelőtti 10 órájára, Nyiregyházán a „Kereskedők és Gazdák Köre” helyiségében összehívni.

Tárgysorozat:

1. Az alakuló gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése.
 2. A tagsági díjak megállapítása és arányítása, (a terv szerint két járatig évi 5 K. azontul 15 K.).
 3. Az értekezleti határozatok érvényre juttatása.
 4. Indítványok.
- Nyiregyházán, 1907. július 28-án.

Hazafias üdvözléssel:

Dr. Hoffmann Móricz,
titkár.

Szomjas Gusztáv,
elnök.

Kereskedelmi Tanintézet Debreczenben.

Alapítatott 1857-ben.

T a g o z a t a i:

a) **Felső kereskedelmi iskola.** (Melynek f. é. szeptember 1-én 36-ik tanéve nyílik meg.) Felvesz oly tanulókat, akik a polgári iskola, gymnázium vagy reáliskola negyedik osztályát sikerrel végezték. Az egész évi tandíj mellékilletményekkel együtt 200 korona. Jó előmenetelű, szegénysorsu tanulók *tandíjkedvezményben részesülnek* vagy *alapítványi helyeket* nyerhetnek. A most záródott tanévben érettségit tett valamennyi tanuló pénztintézeteknél, előkelő kereskedő cégek-nél, bel- és külföldi iparvállalatoknál, a tanintézet kebelében rendszeresített áltásközvetítő osztály utján előnyös alkalmazást nyert.

b) **Női kereskedelmi tanfolyam.** Felvehetőek oly leánynövendékek, akik a polgári iskola negyedik osztályát elvégezték, vagy akik megfelelő előképzettséget sikeres felvételi vizsgálattal igazolják. Tandíj egész évre 100 korona. Felvételi díj 6 korona.

c) **Nyilvános polgári fiúiskola.** Felvehetőek oly tanulók, akik az elemi iskola negyedik osztályát sikerrel végezték. Tandíj egész évre 60 kor., felvételi díj 5 korona. Az ezen iskola negyedik osztályát végzett tanulók részben előkelő kereskedői és ipari cégek-nél nyertek alkalmazást, részben magasabb fokú iskolákban tanulmányaikat tovább folytatják, részben pedig a mezőgazdaságban szülőiknek hasznos segítő társnkká váltak.

d) **Felnőttek egy éves kereskedelmi (esti) szaktanfolyama.** Felvehetőek mindazon felnőtt férfiak és nők, akik a kereskedelmi életben szükséges kereskedelmi tudományokat elsajátítani óhajtják. Tandíj egész évre 40 korona.

A szülőknél szívesen nyújt segédkező az igazgatóság, hogy gyermekeik tisztességes, megbízható családoknál előnövös feltételek mellett nyerhessenek ellátást.

A tanintézet illusztrált ismertetése kívánatra díjmentesen küldetnek meg.

Fábián Lajos Mór
igazgató.

Dr. Halász Jenőné Szegedy Klára úrnő tulajdonát képező a nyirmadai és kisvarsányi hártárban fekvő

370 hodos ingatan
(1200 □-ölével)

szabadkézbő eadó

Az eladással Dr. Hunwald Izidor fehérgyarmati ügyvéd van megbizva, ki bővebb felvilágosítást nyújt.

„Mc Cormick“-féle

fűkaszáló gépek, marokrakó és kéveköto, aratógépek; acélból készült gyűjtőgépek — önműködő kiemelő készülékkel — és különféle különlegességi új gazdasági gépek előnyösen beszerezhetők — és állandóan raktáron találhatók — a

LICHTMANN VLMOS

gépkereskedő cégnél

Nyiregyházán (a gr. Károlyi-téren).
Ugyanott: 8 és 6 lóerejű, keveset használt gőzcséplőgépek, továbbá: „Johnston Harvester” valamint Hoffherr és Schrantz-féle kevéssé használt fűkaszáló és aratógépek is kaphatók.

Szélhajtó és girescsillapít
Biebergeil-Cseppek

Étvágyat előidéző és emésztést elősegítő háziszser.

Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kevesebb — utánvét 2 kor. 50 fillér — nem küldetik.

Megrendelhető: **JULIUS BITNER** gyógyszerháza,
Gloggnitz (Nied.-Oest).

Saját sajtólásu, kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„**BÓNIO**”

(Bejegyzett védjegy)

kókuszszirt árusít az
Első Magyar Kókuszdió Olajgyár
„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r. t.
Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia Nyiregyháza

KOHN SAMU

szobafestő és mázó
Nyiregyháza, Széchenyi-tér 8.

Elvállal minden e szakma-
beli épület, templom, szoba,
fa és vasnemű szakszerű
festését és mázolását a leg-
egyszerűbb valamint legdi-
szesebb kivitelben.

Különleges faerezések.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban

legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyháza,

Vármegegyház-utca 5-ödik szám.

Szolyvai gyógyviz

Elsőrendű szakkérfiak vegyelmezése alapján **lithion** tartalmánál fogva kiváló hatásu **köszvény, vese, hólyagbajoknál,** úgyszintén gyomor, torok, tüdő, gégebántalmaknál. Eredeti tulajdonságát éveken át megtartja a palackokban.

**Vasmentes. Könnyen emészthető. Csira-
mentes. Borral igen üdítő ital.**

Megrendelhető:

Uradalmi ásványvizek bérleténél.
Szolyván. (Bereg.) Telefon 42—55.

Kapható minden fűszer és ásvány-
vizkereskedésben.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

A Sóstó-szőlőtelepen

nyolc pernyi távolságra a nagy vonat,
valamint a kisvonal állomásától, egy nyári
lakás, szép befásított kerttel, 3 szoba,
konyha és pincehelyiséggel, a nyári idény
alatt **bérbe kiadó.**

Értekezhetni **Wassermann Sámuel**
üzletében.

**Nyiregyházi Göztéglagyár
Részvénytársaság.**

* Városi iroda: Városház-utca 7. szám. *

Ajánlja kitünő minőségű:

géppel gyártott tégláit,

géppel gyártott válo-

gatott tégláit, ~~~~~

kézzel gyártott tégláit.

Helybeli megrendelések házhoz szál-
littatnak.

Uj találmány!

Hazai ipar!

Aranyéremmel és diszoklevéllel több ízben kitüntetve.

Telefon 125. sz.

Alapított 1869. évben.

Telefon 125. sz.

Tengely nélküli csapágyas eketalyiga, önműködő pormentes kenő szerkezettel.

Bármennyire elhasznált eketalyigákat, ezen rendszerre teljesen ujonnan átalakítok darabonként 14 koronáért. **Ekek s egyéb gazdasági eszközök és gépek javítása,** valamint **ujjonan a legjutányosabb árakon. Fúrott kutak építése** bármilyen kaliberű csövekkel.

Erő és kézi szivattyúk, vízvezeték és fürdők szerelését a legnagyobb szakértelemmel eszközölöm. Kívánatra költségvetéssel készséggel szolgálók.

Szilágyi Mihály ekegyára és turottkut építési vállalata
Nyiregyháza.

Az Ó-szőlőben 139. szám alatt, 1996 □-öl terü-
lettel bíró és jókarban levő

szőlő épülettel együtt eladó.

Bővebb felvilágosítással **Wassermann Sámuel**
szolgál (Zöldségtér).

Goddam! Végre egy gyorsan és biztosan ható tyuk-
szemszer.

Cook & Johnsons

amerikai szabadalmazott

tyukszem-gyűrűi

1 darab 20 fillér 6 db 1 K. postán,
20 fillér portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszerhá-
zában, valamint orvosszertárakban stb.

Hirdetések

jutányosan felvétet-
nek a kiadóhivatal-
ban.

Jó varrógépek és kerékpárok

csakis

Herskovits Gyula

varrógép-raktárában

Nyiregyháza

Széchenyi-tér,

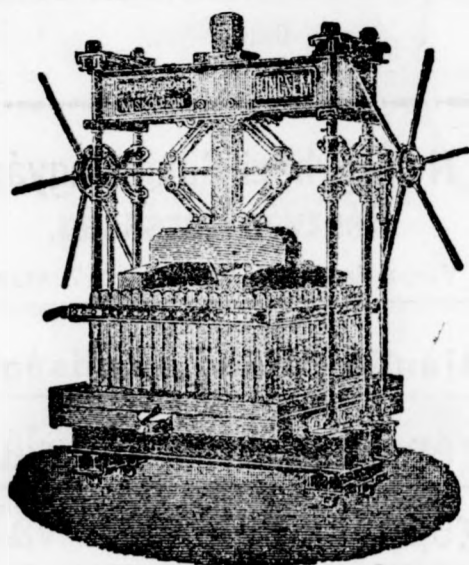
Kisvárdán

a m. kir. postával szemben.

Kedvező részletfizetés!

Borsajtóink a pécsi kiállítás borászati esernőjében megtekinthetők.
1906. Nagyvárad: I. díj, díszoklevél. — 1905. országos gazdasági kiállítás,
Pozsony. I-ső díj aranyérem. — 1902. borászati kiállítás. Eger: 1 díszok-
levél és aranyérem. 1901. temesvári kiállítás I. díj díszoklevél.

BORSAJTÓK.

Legújabb rendszerű „Könyök-szerkezetű”, „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Acélsorsós”, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű Rákóczy **kettős kosaru sajtók**, nagyüzemi préseléshez.

Főlénye: A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőfeszítés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőllőzuzók és bogyzók
„VILLÁM” legújabb centrifugális bogyzók és zuzógépek.

Árjegyzék ingyen!

Árjegyzék ingyen!

SZILÁGYI és DISKANT
gépgyára MISKOLCZ.

Óvás!

A legutóbbi időben felmerült azon sajnálatos tény, hogy a „Dréher Antal” jelzésű üvegekbe más gyártmányú söröket fejtenek és árusítanak, a közönség ezáltal pedig megtévesztve van. Ennélfogva bátorodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy csakis az a valódi kőbányai Dréher-féle sör, amely „Dréher Antal Kőbánya” jelzésű dugóval van ellátva.

Kiváló tisztelettel **Friedmann Jakab,**

a Dréher Antal kőbányai serfőződe szabolcsvármegyei kizárólagos képviselője.

A Széchenyi-tér 3. számú ujonnan átalakítandó házam egyik utcai lakását — esetleg egy üzleti helyiséggel — avagy, egy 4—5 szobát igénylő hivatalhelyiség gyanánt, f. évi november 1-re **bérbeadom.**

Lichtmann Vilmos,

(Gróf Károlyi-tér.)

Köszén, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz
gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDLEMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchenyi-tér 8.

Ajánlja új **Viktoria** sorvető és legjobb műtrágyaszóró gépeit váltó kerekek nélkül, répa, szecskavágóit és gőzcséplő gépeit.

Nagyban.

Telefon 121. sz.

Kicsinyben.

Wassermann Sámuel

üveg és porcellán kereskedése Nyiregyházán.

Ajánlja ujonnan felszerelt s kibővített áru-raktárát, mindennemű **asztali, teás, kávé s mosdó** készleteit, ugyszintén üveg és porcellán háztartási cikkeit. A magyar ezüst valamint lámpa s fémáru-gyár r. t. összes készítményeiből állandó s nagy raktárt tartok.

Elvállal **épület üvegezéseket**, mindennemű **ólomba, rézbe s ezüstbe** foglalt **mű-üvegezéseket, csiszolásokat és javításokat**, melyekre tervekkel, költségvetésekkel s mintákkal szívesen szolgálok.

Nagy raktárt tartok finomabb kivitelű **pala-sander, jávor, narancs, dió, tölgy** és **mahagoni** keretből, melyek a legizlésebb kivitelben kerülnek forgalomba.

Nagy választék mindennemű **akvarel és olajnyomatu világi, táj- és szt.-képekben.** Fényképnyomtatások kis kép után is, igen jó hírnevű festőművész részére elfogadtatatik s csakis kifogástalan képek szállítatnak.

Vendéglősöknek és egyleteknek 5% engedmény.

Telefon 140.

Telefon 140.

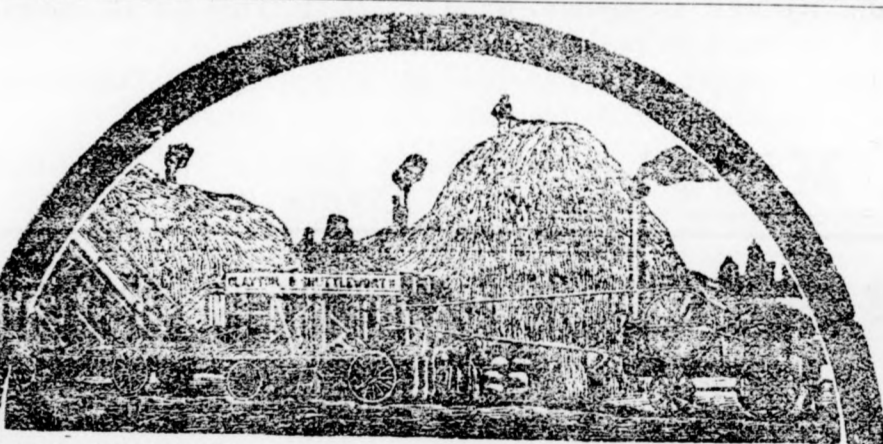
Piringer J. utóda (Borbély Béla)

könyvnyomdája, könyv- és papírkereskedése és könyvkötészete

Nyiregyháza, Városház-épület.

Elvállal: minden a nyomdai szakba vágó hivatalos, kereskedelmi, gazdasági és magánjellegű nyomtatványok izléses és szakszerű elkészítését gyorsan és jutányos árszámítással.

Raktáron tart: jegyzői, ügyvédi és az életben szükséges nyomtatványokat, írópapírt és más irodai kellékeket.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlitatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és milder egyéb gazdasági gépek.

Képvisellete Nyiregyházán

Májerszky Barnabás gépgyárosnál.